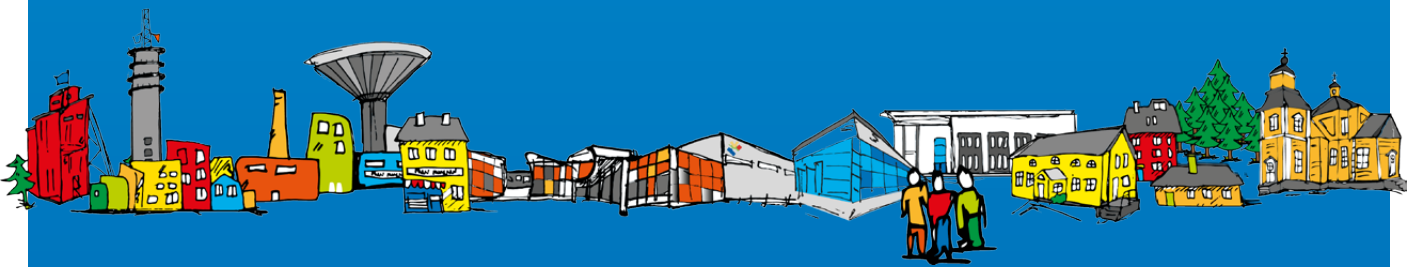

Pärjätään yhdessä Ylöjärvellä

Suunnitelma ikääntyneen väestön
hyvinvoinnin edistämiseksi 2019-2022

Johdanto

Kunnan on laadittava suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä.

Suunnitelma on laadittava osana kunnan strategista suunnittelua. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkistettava valtuustokausittain. Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa talousarviota ja -suunnitelmaa sekä hyvinvointisuunnitelmaa ja -kertomusta (*laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 980/2012 5 §*).

Suunnitelmassa arvioidaan ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palvelutarpeeseen vaikuttavia tekijöitä. Suunnitelmassa tulee määritellä tavoitteet, toimenpiteet ja eri toimialojen vastuut väestön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen määrän ja laadun kehittämiseksi. Lisäksi suunnitelmassa tulee määritellä, miten kunta toteuttaa yhteistyötä eri tahojen kanssa.

Ylöjärven kaupungin perusturvaosaston johtoryhmä nimesi työryhmän suunnitelman valmisteluun. Työryhmään ovat kuuluneet vs. hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Sirpa Ellala, geriatrian ylilääkäri Jukka Rönnekkö, asiakasohjauksen esimies Marjut Välimäki, vs. vanhustyön johtaja Marita

Pitkänen, sosiaalityöntekijä Soila Siltamäki, osastonhoitaja Liisa Niemi, vanhusneuvoston puheenjohtaja Eila Henriksson, vanhusneuvoston jäsen Pirkko Risku ja vanhusneuvoston jäsen Reino Yli-Heikkilä. Lisäksi suunnitelman työstämiseen ovat osallistuneet kaupungin liikunta-, kulttuuri- ja teknisten palvelujen sekä Ylöjärven seurakunnan edustajat.

Suunnitelman lähtökohtana on Ylöjärven kaupunkistrategia 2018-2028. Muut suuntaa antavat suunnitelmat ovat kaupungin perusturvaosaston toimintaohjelma, Ylöjärven kaupungin laaja hyvinvointisuunnitelma 2017-2020, Suunnitelma ikäihmisten yhteen sovitetusta palvelukokonaisuudesta Pirkanmaan maakunnassa, STM:n laatusuositus 2017-2019, laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 980/2012, suositus taiteen ja kulttuurin saataavuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollossa 2018, liikuntasuositus 65 vuotta täyttäneille sekä ikääntyneiden asumistarpeisiin varautuminen kunnissa (ympäristöministeriö 2017).

Vuoden 2019 aikana valmistellaan vanhuspalvelulain uudistamista. Lain valmistelussa kiinnitetään huomiota ennaltaehkäisyyn näkökulmaan, henkilöstön määrään, osaamiseen ja kohdentamiseen, hoidon laadun varmistamiseen liittyviin tekijöihin sekä palvelutarpeen arviointiin. Tämä edellyttää ennaltaehkäisevien, matalan kynnyksen palvelujen sekä geriatrisen arvioinnin ja kuntoutuksen lisäämistä, kotihoidon kattavuuden ja säännöllisten yökäyntien lisäämistä, omaishoidon ja perhehoidon laajentamista sekä riittäviä ja edullisia vuokra-asuntoja, tavallista palveluasumista sekä erilaisten välimuotoisten asumisratkaisujen, kuten yhteisöasumisen eri muotojen kehittämistä.

”Pärijätään yhdessä Ylöjärvellä - Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi 2019-2022” on hyväksytty Ylöjärven kaupunginvaltuustossa 3.6.2019.

Väestön ikärakenne

Pirkanmaan kunnissa 65 vuotta täyttäneiden osuus vaihtelee tällä hetkellä 15,6–33,7 % välillä. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2020 koko maassa 65 vuotta täyttäneitä on 22,7 % väestöstä. Ylöjärvellä ikääntyneiden osuus on keskimääräistä alhaisempi, sillä 65 vuotta

täyttäneitä on tällä hetkellä 17,7 % väestöstä. Ennusteiden mukaan osuus on 18,1 % vuonna 2020 ja 23,3 % vuonna 2040. Yli 75-vuotiaiden osuus väestöstä tulee kasvamaan merkittävästi. Vuonna 2020 yli 75-vuotiaita on arvioitu olevan 7,5 % ja vuonna 2040 13,2 % Ylöjärven väestöstä.

Ennuste 65 ja 75 vuotta täyttäneiden suhteellisesta osuudesta Ylöjärvellä

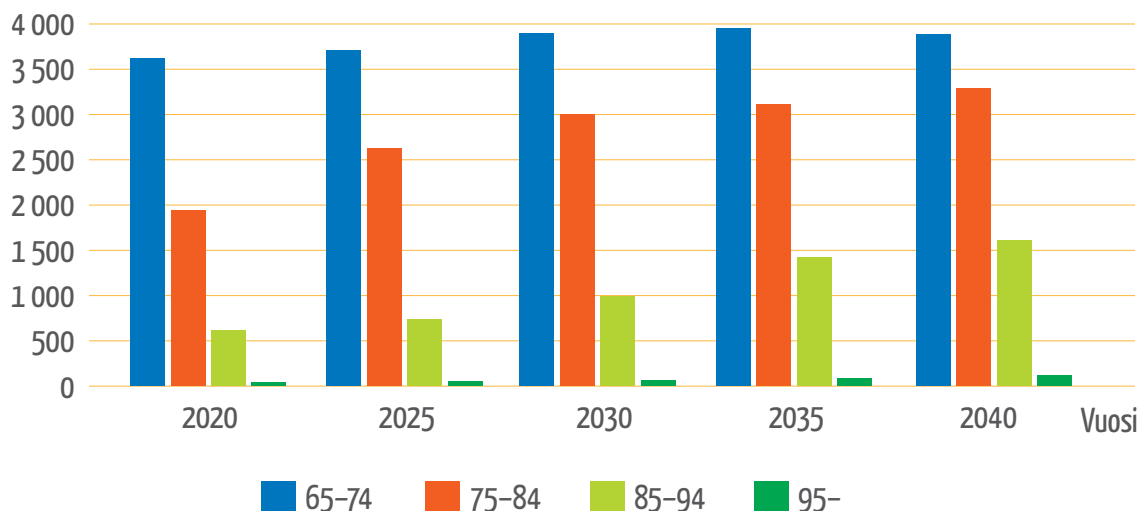
	2020	2025	2030	2035	2040
Väestöennuste Ylöjärvellä (n)	34 509	35 946	36 987	37 781	38 420
65 vuotta täyttäneiden %-osuus väestöstä	18,05	19,87	21,51	22,67	23,28
75 vuotta täyttäneiden %-osuus väestöstä	7,54	9,54	10,99	12,25	13,16

Ikääntyneiden suhteellista osuutta enemmän palvelujen tarpeisiin vaikuttaa ikääntyneiden lukumäärä tulevina vuosikymmeninä. Tilastokeskuksen ennusteen (2015) mukaan 85 vuotta täyttäneitä henkilöitä on Ylöjärvellä vuonna 2020 noin 660 ja vuonna

2040 noin 1745 eli lähes kolminkertainen määrä. Palvelujen tarve kasvaa 80 ikävuoden jälkeen ja tämä merkitsee selkeitä haasteita mm. geriatrisen arvioinnin ja kuntoutuksen sekä kotihoidon ja erilaisten asumispalvelujen järjestämiselle.

Väestöennuste (henkilömäärät) ikäryhmittäin Ylöjärvellä

Henkilöitä

Lähde: Tilastokeskus

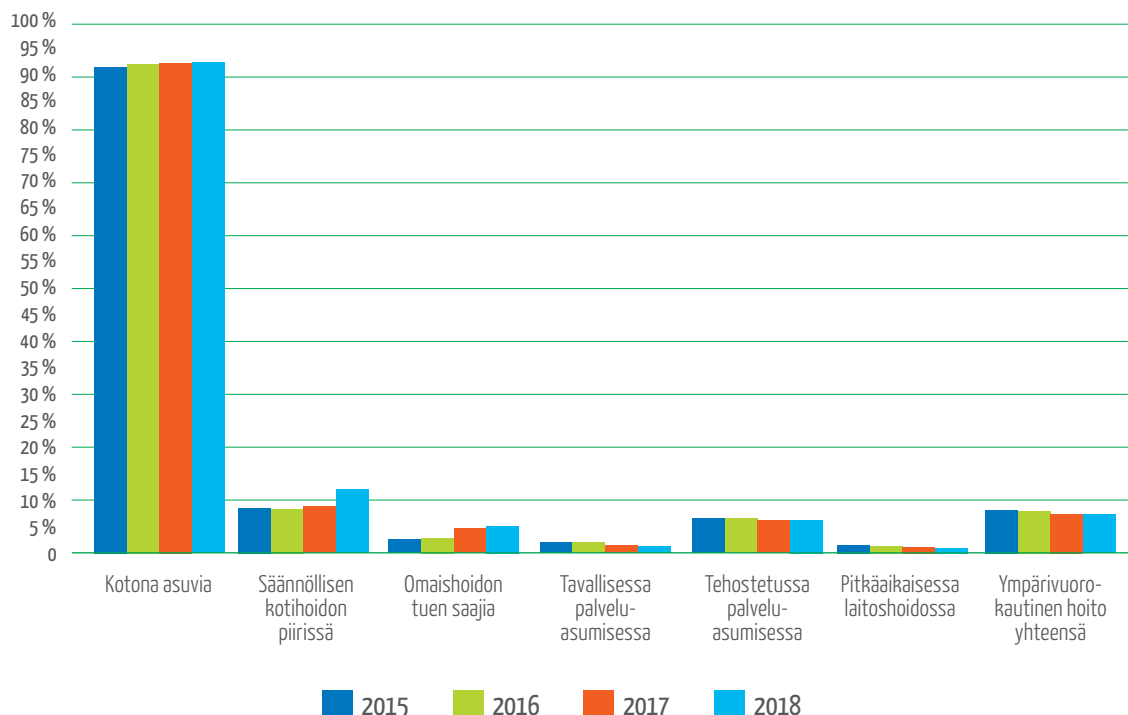
Palvelurakenne

75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa Ylöjärvellä vuosina 2020-2025 yli 800 henkilöä. Tämän jälkeen vuoteen 2040 asti nousutahti on noin 500-600 henkilöä viiden vuoden jaksoissa. Tämä nopea yli 75-vuotiaiden määrän kasvu lisää merkittävästi palvelujen tarvetta vuodesta 2020 alkaen. Esimerkiksi ympärivuorokautisen hoidon tarve kasvaa noin 10 lisäpaikkaa/vuosi, mikäli ympärivuorokautisessa hoidossa olevien osuus on edelleen 7,3 % 75 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Jotta Ylöjärvi pystyy vastaamaan lisääntyvään palvelujen tarpeeseen ja hillitsemään kasvavia kuluja, palvelurakennetta tulee kehittää edelleen niin, että palveluja suunnataan entistä enemmän ikääntyneen omaan kotiin. Tämä edellyttää ennaltaehkäisevien, matalan kynnyksen palvelujen sekä geriatrisen arvioinnin ja kuntoutuksen lisäämistä, kotihoidon kattavuuden ja säännöllisten yökäyntien lisäämistä, omaishoidon ja perhehoidon laajentamista sekä erilaisten välimuotoisten asumisratkaisujen kehittämistä (yhteisöasumisen eri muodot).

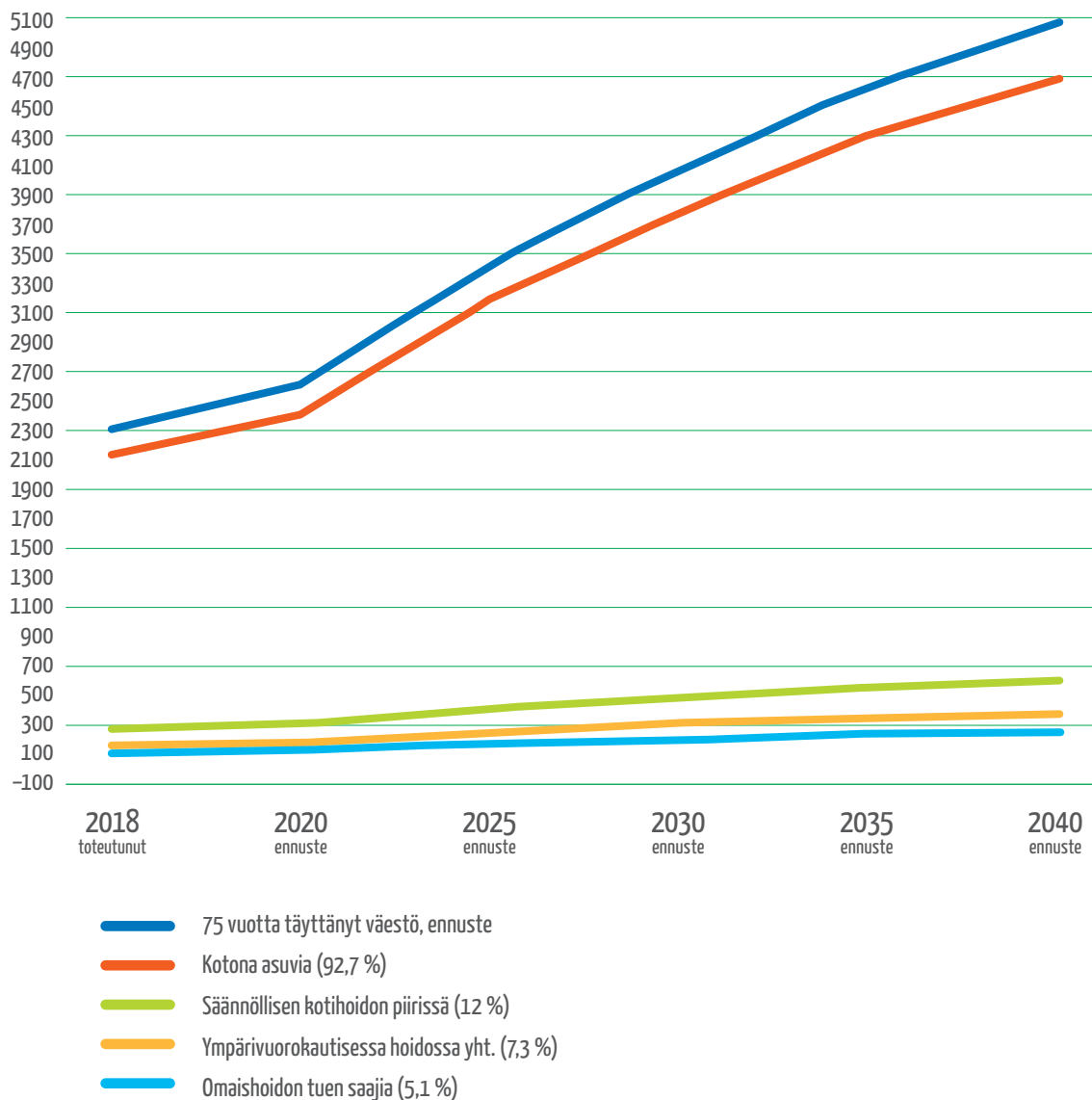
75 vuotta täyttäneiden toteutunut palvelurakenne Ylöjärvellä

	2015	lkm	2016	lkm	2017	lkm	2018	lkm
Kotona asuvia	91,8 %	1875	92,4 %	1955	92,6 %	2018	92,7 %	2136
Säännöllisen kotihoidon piirissä	8,5 %	173	8,4 %	178	8,8 %	191	12,0 %	276
Omaishoidon tuen saajia	2,6 %	52	2,9 %	61	4,7 %	102	5,1 %	118
Tavallisessa palveluasumisessa	2,0 %	40	2,0 %	40	1,5 %	32	1,3 %	31
Tehostetussa palveluasumisessa	6,6 %	134	6,6 %	140	6,2 %	135	6,3 %	146
Pitkäaikaisessa laitoshoidossa	1,6 %	33	1,4 %	31	1,2 %	25	1,0 %	23
Ympärivuorokautinen hoito yhteensä	8,2 %	167	8,0 %	171	7,4 %	160	7,3 %	169

Ennuste palvelujen tarpeesta vuoden 2018 palvelurakenteella Ylöjärvellä

	2018 toteutunut	2020 ennuste	2025 ennuste	2030 ennuste	2035 ennuste	2040 ennuste
75 vuotta täyttänyt väestö, ennuste	2305	2603	3429	4065	4628	5056
Kotona asuvia (92,7 %)	2136	2413	3179	3768	4290	4687
Säännöllisen kotihoidon piirissä (1,2 %)	276	312	411	488	555	607
Ympäri vuorokautisessa hoidossa yht. (7,3 %)	169	190	250	297	338	369
Omaishoidon tuen saajia (5,1 %)	118	133	175	207	236	258

Palvelujen haasteet

Suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi sisältää sosiaali- ja terveyspalvelujen lisäksi myös muut toimenpiteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvointia lisäävät mm. liikunta-, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, ympäristötoimen, yhdyskuntatekniikan, asumisen ja rakentamisen palvelut sekä järjestöjen, yhteisöjen ja yritysten palvelut. Valtakunnallisten tavoitteiden (STM 2017) mukaan ikääntyneillä tulee olla mahdollisuus asua omassa kodissaan ja saada sinne palvelut mahdollisimman pitkään. Tämä edellyttää asumisen ja elinympäristön suunnittelulta monipuolisia ratkaisuja. Kulkuyhteydet, julkinen liikenne, liikkumisen esteettömyys sekä muuttuviin elämäntilanteisiin soveltuvien asumisratkaisujen kehittäminen ovat myös Ylöjärvellä keskeisiä tulevien vuosien haasteita.

Kaupungin maankäytön ja rakentamisen suunnittelussa väestön ikääntyminen otetaan huomioon mm. ympäristön suunnittelussa ja esteettömyydessä. Kaupunkikeskustojen vetovoimaa ja kaupunkirakenteellista painoarvoa pyritään tietoisesti parantamaan ja myös Ylöjärvellä näkyy ikääntyneen väestön määrän kasvu keskusta-alueilla. Kaupunkikeskustojen kehittämisessä tulevaisuuden painotuksia ovat mm. kaupallisten ja hallinnollisten palvelujen sekä aktiivista elämäntapaa ja vapaa-ajan viettoa tukevien palvelujen kehittäminen. Ylöjärvellä esimerkkinä voidaan pitää Räikän aluetta, jonka ympärivuorokautista käyttöä on aktivoitu mm. monipuolista liikuntaa tukevin palveluin ja aluevarauksin.

Sosiaaliset verkostot, mahdollisuus osallistua itseä kiinnostavaan toimintaan ja päätöksentekoon lisäävät ikääntyneen ihmisen merkityksellisyyden kokemusta. Yksin asuminen voi

tuoda ongelmia erityisesti silloin kun ikääntyneellä on liikkumisvaikeuksia ja avun tarvetta. Yksin asuvien osuus kasvaa iän myötä ja suurin osa yksin asuvista on naisia. Ylöjärvellä yli puolet 75 vuotta täyttäneistä asuu yksin. Yksinäisyys on merkittävä riskitekijä ikääntyneen hyvinvoinnin kannalta.

Taiteella ja taiteellisella toiminnalla ja lukemisella on kansainvälisten tutkimusten perusteella merkitystä fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä sekä osana hoitoa ja paranemista. Kaikessa sosiaali- ja terveydenhuollossa toteutettavassa taide- ja kulttuuritoiminnassa on tärkeää huolehtia toiminnan monipuolisuudesta ja laadusta. Tämä tarkoittaa riittävää asiantuntemusta ja tarkoitukseen varattuja määrärahoja (OPM, STM 2018). Kirjastopalvelujen saatavuus tulee taata myös niille, jotka eivät enää kykene itse käymään kirjastossa.

Ikääntyneiden sosiaali- ja terveyspalveluissa painotetaan varhaista terveyden ja hyvinvoinnin tukemista. Ikääntyneiden neuvontapuhelimen ja asiakasohjauksen avulla ylöjärveläiset ikääntyneet saavat keskitetysti ja nopeasti neuvontaa, ohjausta ja apua arjen ongelmatilanteisiin. Hyvinvointia lisääviä, kotiin suunnattuja palveluja kehitetään edelleen eri toimijoiden yhteistyönä. Palvelukulttuuria kehitetään entistä asiakaslähtöisemmäksi.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi tavoitteena on ikääntyneiden kuntalaisten oman elämänhallinnan, vastuun ja osallisuuden tukeminen. Terveillä elämäntavoilla, esimerkiksi ravitsemuksella, päihteettömyydellä ja liikunnalla on useita myönteisiä vaikutuksia fyysisen kunnon lisäksi psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Liikuntasuosituksessa 65 vuotta täyttäneille korostetaan lihasvoiman, liikkuvuuden ja tasapainon merkitystä toimintakyvyn ylläpitämisessä. Iäkkäiden terveydentila ja toimintakyky perustuvat paljolti jo eletyn elämän aikana rakentuneelle pohjalle, mutta myös iäkkäänä tehdyillä muutoksilla on vaikutusta terveyteen ja toimintakykyyn.

Kaikissa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa keskeistä on tunnistaa varhain asiakkaiden terveydentilan ja toimintakyvyn muutokset. Taustalla olevat syyt tulee selvittää ja mikäli ne ovat kuntoutuksen keinoin korjattavissa, ohjataan asiakkaat kuntoutukseen, jossa pääpaino on kotikuntoutuksessa.

Muistisairauksien esiintyvyys lisääntyy ikääntymisen myötä ja tämä tuo haasteita palvelujen järjestämiselle. 75-84-vuotiaista noin 10,7 % ja yli 85-vuotiaista noin 35 % sairastaa keskivaikeaa tai vaikeaa muistisairautta (Sulkava & Viramo 2006). Etenevästi muistisairaille tulee kohdentaa palveluja tarpeen mukaan kevyistä raskaampiin palveluihin. Palvelujen sisältöjä pitää kehittää muistisairaiden erityistarpeet huomioiden, jotta ne tukevat muistisairaiden toimintakykyä ja kotona asumisen mahdollisuuksia. Palvelut räätälöidään yksilöllisten tarpeiden pohjalta. Keskivaikeaa tai vaikeaa muistisairautta sairastavien yli 75-vuotiaiden määrä Ylöjärvellä on tällä hetkellä noin 400 henkilöä ja se tulee kaksinkertaistumaan vuoteen 2040 mennessä.

Ennuste keskivaikeaa tai vaikeaa muistisairautta sairastavien määrästä Ylöjärvellä

	2020	2025	2030	2035	2040
75-84-vuotiaita	207	282	320	333	354
85 vuotta täyttäneitä	231	277	374	526	611

Arvot ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämisessä

Ylöjärven kaupungin visio

Kaupunkistrategia 2018–2028

Ylöjärvi - rohkea edelläkävijä

Ylöjärven kaupungin arvot:

Kehitysohjeus
Vastuullisuus
Oikeudenmukaisuus
Turvallisuus

ARVOMME

KEHITYSOHJEUS

VASTUULLISUUS

OIKEUDENMUKAISUUS

TURVALLISUUS

Kaupunkistrategian mukaiset lähtökohdat:

- Ennaltaehkäisevät toimintamallit
- Terveiden elämäntapojen ja elämänhallinnan vahvistaminen
- Kuntalaisen vastuu omasta ja lähipiirinsä hyvinvoinnista, yhteisöllisyys, vapaaehtoistoiminta
- Arkiliikunnan olosuhteiden lisääminen, harrastusmahdollisuuksien lisääminen
- Turvallinen, kestävä ja viihtyisä elinympäristö
- Asukkaiden ja yhteisöjen aktiivisuus ja omatoimisuus

- Laadukkaat ja vaikuttavat palvelut, palvelutarpeiden muutoksiin reagoidaan joustavasti, käytetään vaihtoehtoisia palvelujen tuottamistapoja
- Viestinnässä käytetään monipuolisesti eri kanavia
- Haja-asutusalueiden elinvoimaisuuden säilyttäminen
- Laadun varmistaminen, hyvä esimiestyö

Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämisen visio

Pärjätään yhdessä Ylöjärvellä

Ylöjärven kaupungin arvot tarkoittavat ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämässä seuraavia asioita:

Kehitysohjeus

Ikääntynyt ylöjärveläinen saa palveluja, joita kehitetään ja uudistetaan rohkeasti ja ennakkoluulottomasti yhdessä ikääntyneiden kuntalaisten, kaupungin eri toimialojen, yritysten, järjestöjen ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kokeilemme uusia toimintamalleja ja käytäntöjä, joissa pääpaino on varhaisessa tunnistamisessa, kuntoutuksessa ja hoidossa ikääntyneen ihmisen omassa kodissa. Tuemme ikääntyneen ihmisen mielekästä elämää hänen omassa kodissaan. Kokeilemme uusia tapoja lisätä hyvinvointia ikääntyneen elämään ja mikäli ne eivät ole toimivia, vaihdamme rohkeasti toimintamallia.

Vastuullisuus

Ikääntyneet kuntalaiset saavat tietoa ennaltaehkäisevistä palveluista sekä tietoa ja tukea omaan elämänhallintaansa. He ottavat vastuuta oman toimintakykynsä ylläpitämisestä. Omaiset ja läheiset ottavat vastuuta ja tukevat ikääntynyttä läheistään mielekkään elämän ylläpitämisessä. Ikääntyneet saavat palveluja, jotka ovat näyttöön perustuvia, laadullisesti hyviä ja ammattieettisesti hyvin järjestettyjä. Ikääntyneiden syrjäytymistä ehkäistään ja varhaista puuttumista kehitetään. Ikääntyneet kuntalaiset vaikuttavat päätöksentekoon ja osallistuvat heitä itseään koskevien asioiden käsittelyyn. Vanhusneuvosto toimii asiantuntijana ikääntyneiden asioissa.

Oikeudenmukaisuus

Ikääntyneet kuntalaiset saavat esteettömästi ja selkeästi tietoa palveluista ja tapahtumista. Ikääntyneen ihmisen omaa tahtoa ja toivetta kunnioitetaan erilaisten tapahtumien ja palvelujen järjestämisessä. Päätöksenteko palveluista perustuu yhtenäisiin arviointiperusteisiin ja on mahdollisimman läpinäkyvää. Ikääntyneet kuntalaiset saavat palveluja yhdenvertaisesti kunnan eri alueilla. Erilaisten ryhmien ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien ikääntyneiden tarpeet ja toiveet otetaan huomioon tapahtumien ja palvelujen järjestämisessä.

Turvallisuus

Ylöjärvi on turvallinen elin- ja toimintaympäristö ikääntyneelle ihmiselle. Ikääntyneet kuntalaiset tuntevat itsensä osaksi yhteisöä ja heillä on mahdollisuus osallistua itseään kiinnostavaan toimintaan. Ikääntyneet varautuvat ennalta iän mukanaan tuomiin terveydellisiin, taloudellisiin ja sosiaalisiin muutoksiin. Heillä on muuttuvassa toimintaympäristössä tarvittavia turvallisuustaitoja ja he saavat niihin tukea lähipiiriltään. Ikääntyneet voivat luottaa siihen, että he saavat tarvitessaan neuvoa, ohjausta ja hyviä palveluja.

Ikääntyneiden hyvinvoinnin edistämisen painopisteet

Suunnitelmassa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi määritellään tavoitteet, toimenpiteet sekä eri tahojen vastuut seuraaville painopisteille:

1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

2. Toimintakyvyn tukeminen

3. Itsenäisen elämän tukeminen

4. Palvelujen määrän ja laadun kehittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

TAVOITTEET

- Ikääntyneet ovat mukana palvelujen suunnittelussa ja arvioinnissa.

TOIMENPITEET

- Vanhusneuvosto edistää ikääntyneiden vaikuttamismahdollisuuksia.
- Asukasraadit vaikuttavat hyvinvoinnin edistämiseen.
- Asiakaslähtöisyyttä noudatetaan kaikissa ikääntyneiden palveluissa.

VASTUUTAHOT

- Vanhusneuvosto
- Kaikki kaupungin hallintokunnat

TAVOITTEET

- Ikääntyneet saavat esteettömästi tietoa elämää rikastavista, hyvinvointia edistävästä palveluista ja osallistuvat itseään kiinnostavaan toimintaan.

TOIMENPITEET

- Ohjausta ja neuvontaa saa monista eri palvelupisteistä ja lähteistä.
- Esitteet, ohjeet ja päätökset ovat selkokielisiä.
- Ikääntyneet tutustuvat uusiin ilmiöihin.
- Vapaa-ajan palvelut ovat ikääntyneiden tavoitettavissa, esim. kotiin vietävät kirjasto- ja kulttuuripalvelut (kiertävät lukijat ja laulajat).

VASTUUTAHOT

- Lähitorit
- Ikäneuvopuhelin
- Liikuntapalvelut
- Kulttuuripalvelut
- Kirjasto
- Työväenopisto
- Järjestöt, yhteisöt

TAVOITTEET

- Ikääntyneiden yksinäisyys ja turvattomuus vähenevät.

TOIMENPITEET

- Ystäväpiiritoiminta, senioripysäkkiryhmät, porinapiirit ja lähitorien ryhmät, järjestöjen ja yhteisöjen ystävätoiminta, vapaaehtoistyö, ryhmä- ja kerhotoiminta sekä vertaistukiryhmät, kulttuuri-, liikunta- ym. vapaa-ajan tapahtumat, läheisten ja omaisten toiminta, naapuriapu.

VASTUUTAHOT

- Kaikki kaupungin hallintokunnat
- Seurakunta
- Eläkeläisjärjestöt ym. järjestöt ja yhteisöt
- Läheiset, omaiset, naapurit

TAVOITTEET

- Ikääntyneiden terveelliset elintavat vahvistuvat.

TOIMENPITEET

- Ikääntyneille annetaan ohjausta ja neuvontaa terveellisestä ravitsemuksesta, liikunnasta ja päihteettömyydestä.
- Ikääntyneille on tarjolla edullisia ja helposti tavoitettavia liikuntamahdollisuuksia.
- Vajaaravitsemusriski tunnistetaan ja ehkäistään.
- Vajaaravitsemusriskin seulonta tehdään systemaattisesti.

VASTUUTAHOT

- Matalan kynnyksen neuvontapisteet, asiakasohjaus, järjestöt ja yhteisöt, yritykset, kirjastot, työväenopisto
- Liikuntapalvelut
- Lääkärin ja terveydenhoitajan vastaanotot
- Kotihoito, asumispalvelut, muut sosiaali- ja terveydenhuollon toimijat

Toimintakyvyn tukeminen

TAVOITTEET

- Ikääntyneet tietävät, miten he voivat itse vaikuttaa omaan toimintakykynsä ja pärjääminen arjessa vahvistuu.

TOIMENPITEET

- Ikääntyneille annetaan ohjausta ja neuvontaa ja heitä kannustetaan huolehtimaan itse toimintakykynsä ylläpitämisestä.
- Tietoa on saatavilla kaupungin palvelu- ja neuvontapisteissä.

VASTUUTAHOT

- Kuntalaisen oma vastuu
- Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelut: lähitorit, neuvontapuhelin, asiakasohjaus
- Kirjasto, työväenopisto
- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimijat

TAVOITTEET

- Ikääntyneet kykenevät toimimaan muuttuvassa toimintaympäristössä.

TOIMENPITEET

- Ikääntyneet saavat ohjausta ja neuvontaa esim. digitaalisten välineiden käytössä.
- Ikääntyneet ottavat rohkeasti käyttöön uusia toimintakykyään tukevia menetelmiä ja he saavat siihen tarvittaessa opastusta ja apua.
- Kootaan esite tahoista, jotka järjestävät digineuvontaa.

VASTUUTAHOT

- Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapisteet, terveystioski, järjestöt, kirjasto, työväenopisto
- Vapaaehtoiset vertaisohjaajat
- Omaiset ja läheiset

TAVOITTEET

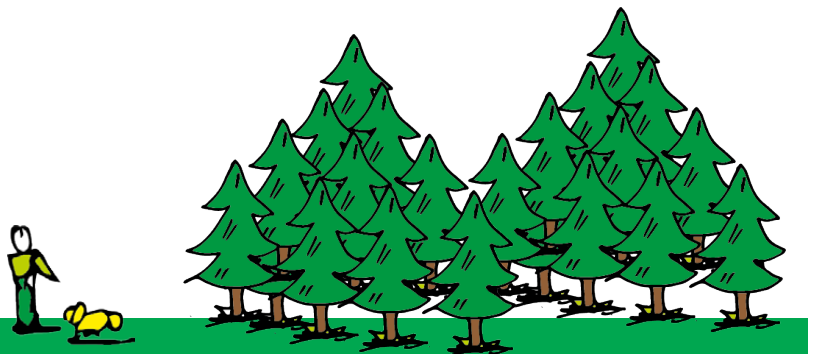
- Ikääntyneen toimintakyvyn muutokset tunnistetaan ja muutosten perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

TOIMENPITEET

- Ennen kotihoidon aloitusta tehdään laaja-alainen arviointi ja arvioidaan kotikuntoutuksen tarve.
- Asiakassuunnitelma ja siihen liittyvä kuntoutussuunnitelma on tavoitteellinen ja sitä arvioidaan.
- SAS-ryhmän toiminnassa tunnistetaan asiakkaan toimintakyvyn muutoksen taustalla olevat syyt.

VASTUUTAHOT

- Ikääntynyt henkilö itse tai hänen läheisensä ottaa yhteyttä.
- Asiakasohjaus, sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden moniammatillinen yhteistyö.

Itsenäisen elämän tukeminen

TAVOITTEET

- Ikääntynyt kuntalainen on aktiivinen osallistuja.

TOIMENPITEET

- Järjestetään ohjausta ja neuvontaa. Palveluja ja toimintamahdollisuuksia on saavutettavissa.
- Kaupunki tukee järjestöjen tekemää vapaaehtoistyötä.
- Tuetaan omaehtoisten ryhmien toimintaa.

VASTUUTAHOT

- Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapisteet, asiakasohjaus
- Kaikki kaupungin hallintokunnat
- Järjestöt, yhteisöt, yritykset
- Ikääntynyt kuntalainen

TAVOITTEET

- Ikääntyneet pääsevät esteettömästi palveluihin ja harrastuksiin.

TOIMENPITEET

- Kehitetään julkista liikennettä, palveluliikennettä ja esteettä liikummahdollisuuksia kuten valaistusta ja penkkejä. Huolehditaan väylien kunnossapidosta.

VASTUUTAHOT

- Yhdyskuntatekniset palvelut, maankäyttö- ja ympäristöpalvelut

TAVOITTEET

- Ikääntynyt kuntalainen elää itsenäistä elämää.

TOIMENPITEET

- Ikääntyneille on tarjolla kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja.
- Lisätään mahdollisuuksia yhteisöasumiseen ym. asumisratkaisuihin.

VASTUUTAHOT

- Maankäyttö- ja ympäristöpalvelut, toimitilapalvelut, yritykset, perusturvapalvelut

TAVOITTEET

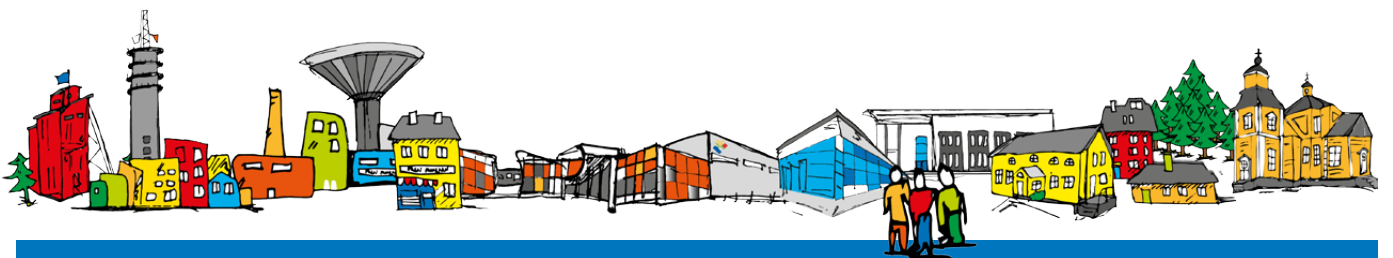
- Ikääntyneet tutustuvat uusiin ilmiöihin ja asioihin.

TOIMENPITEET

- Ikääntyneellä on monipuolinen mahdollisuus osallistua kursseille, kerhoihin ym. erilaisiin tilaisuuksiin.

VASTUUTAHOT

- Työväenopisto
- Kulttuuripalvelut
- Muut vapaa-ajan palvelut

Palvelujen määrän ja laadun kehittäminen

TAVOITTEET

- Ikääntyneen palvelut järjestetään yksilöllisesti.

TOIMENPITEET

- Ikääntynyt kuntalainen saa apua palvelujen suunnitteluun ja koordinointiin.
- Ikääntyneen palveluja räätälöidään tarpeiden mukaisesti.
- Ikääntynyt saa tukea terveellisten elintapojen toteuttamiseen.
- Monipuolisia asumismahdollisuuksia kehitetään vastaamaan ikääntyneiden tarpeita.
- Omaishoitaja saa monipuolisesti apua ja tukea.
- Perhehoitoa on tarjolla.

VASTUUTAHOT

- Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapisteet
- Asiakasohjaus, palveluohjaus, muut sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset
- Maankäyttö- ja ympäristöpalvelut

TAVOITTEET

- Ikääntyneellä kuntalaisella on mahdollisuus asua omassa kodissaan.

TOIMENPITEET

- Kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja on tarjolla lähellä palveluja.
- Yhteisöasumista ja muita asumismuotoja kehitetään.
- Palvelut järjestetään ensisijaisesti kotiin.
- Kotihoidon palvelut ja tukipalvelut ovat riittäviä.

VASTUUTAHOT

- Tekniset palvelut
- Yhteistyö maankäyttö- ja ympäristöpalvelujen, tila- palvelujen sekä ikääntyneiden palvelujen välillä
- Kotihoito sekä muut sosiaali- ja terveyspalvelut

TAVOITTEET

- Muistisairaiden erityistarpeet huomioidaan.

TOIMENPITEET

- Erityistarpeet huomioidaan palvelujen sisältöjen suunnittelussa. Erilaiset palvelut ovat myös muistisairaiden tavoitettavissa. Ympäristö tukee muistisairaiden osallisuutta. Etenevästi muistisairaille kohdennetaan palveluja asiakkaan tarpeen mukaisesti kevyistä raskaampiin palveluihin.

VASTUUTAHOT

- Ikääntyneiden asumispalvelut
- Geriatrian poliklinikan palvelut, kotihoito sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut

TAVOITTEET

- Tehostetussa palvelu- asumisessa on kodikas olo.

TOIMENPITEET

- Henkilöstön osaaminen ja asenne ovat kohdillaan.
- Säännöllinen ja palautteisiin perustuva valvonta.
- Säännölliset asiakastytyväisyyskyselyt.
- Oma valvonta.

VASTUUTAHOT

- Ikääntyneiden asumispalvelut

LÄHTEET

- Hynynen, R. (Toim.) 2017. Ikääntyneiden asumistarpeisiin varautuminen kunnissa. Ympäristöministeriön raportteja 4/2017.
- Sulkava R & Viramo P (2006). Dementoiiviin sairauksiin liittyvät käytösoireet. Suomen Dementiahoitoyhdistys.
- Käypä hoito -suositus (2015). Liikuntasuositus 65 vuotta täyttäneille tai niille 50-64-vuotiaille, joilla on pitkäaikaissairaus tai liikkumiseen vaikuttava toimintakyvyn rajoite.

Pärjätään yhdessä Ylöjärvellä

ARVOMME

KEHITYSROHKEUS

VASTUULLISUUS

OIKEUDENMUKAISUUS

TURVALLISUUS

PAINOPISTEEMME

HYVINVOINNIN JA
TERVEYDEN EDISTÄMINEN

TOIMINTAKYVYN
TUKEMINEN

ITSENÄISEN ELÄMÄN
TUKEMINEN

PALVELUJEN MÄÄRÄN
JA LAADUN KEHITTÄMINEN

